

بسم الله الرحمن الرحيم

(بهناوی خوای بهخشنده و میهرهبان)

1. حم : چهند پیتیک له سهرهتای ههندی له سوورهتهکانی قورئاندا هاتوون ژمارهیان (14) پیته ، نیوهی کۆی پیتهکانی زمانی عه رهبین ، بۆ سه لهماندن (اعجاز) و مهزنی و گرنگی قورئان که له توانای هیچ کهسدانیه بهو پیتانه کتیبیکى ئاوا بیوینه دابنیت بهرا دهیهک ههتا هه موو گرۆی ئاده میزاد و په ری کۆ ببنه وه بۆ ئه و مه بهسته ، بیگومان چه نده ها نهینى تریشى تیا به ، زاناکان له هه ندیکى دواون ، هه ندیکیشیان وتویانه : هه ر خوا خۆی زانایه به نهینى ئه و پیتانه .
2. وَالْكِتَابِ الْمُمِينِ : سویند بهم قورئانه روون و ئاشکرایه .
3. اِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُبَارَكَةٍ اِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ : بهراستی ئیمه له شه ویکی به فهرو پیرۆزدا (که شهوی قه دره) دامانبه زاندوو ته خواره وه ، بیگومان ئیمه هه میشه بیدار که ره وهی به نده کانمانین .
4. فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ اَمْرٍ حَكِيمٍ : له و شه وه دا هه موو کارو کرده وه و بهرنامه یه کی پر له حکمهت و دانایی له یه ک جیا ده کریته وه .
5. اَمْرًا مِّنْ عِنْدِنَا اِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ : ئه مهش فهرمان و بریاریکه له لایه ن ئیمه وه ، بیگومان ئیمهش پیغه مبه ران ده نیرین .
6. رَحْمَةً مِّنْ رَبِّكَ اِنَّهُ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ : رهوانه کردنی ئه م قورئانه ، رحمه تی پهروه دگاری تویه بۆ ئاده میزاد ، تا له سه ره گهردانی رزگاری ببیت ، بهراستی هه ر ئه ویشه که بیسه ره زانایه به هه موو شتیک .
7. رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْاَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا اِن كُنْتُمْ مُوقِنِينَ : ئه وزاته که پهروه دگاری ئاسمانه کان و زهوی و هه موو ئه و شتانه یه که له نیوانیاندا یه ، ئه گه ر ئیوه دلنیان و باوه رتان هه یه .
8. لَا اِلَهَ اِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْاُولَیْنَ : هیچ خوایه ک نییه جگه له و زاته ، ده ژینى و ده مرینیت ، پهروه دگاری ئیوهش و باوو باپیرانی دیرینیشتانه .

9. بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ : له گهل ئەم ھەموو بەلگە و نیشانە گەرە و گرنگانەدا ،
خووانەناسان لە گومان و دوودلیدا رۆچوون و سەرگەرمی گەمە و یارین .
10. فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ : (ئەوانە ھەروا بەسەریانەوہ ناچیت)
چاوەرپی رۆژیک بەکە دوکە لیکى ئاشکرا بەرى ئاسمان دەگریت .
11. يَغشى النَّاسَ هَذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ : ھەموو خەلکی دادەگریتەوہ ، بۆیە بە ترسەوہ
دەلین : ئەمە سزاو ئازاریکی بە ئیشە (وا رووی تى کردوین) .
12. رَبَّنَا اكشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ إِنَّا مُؤْمِنُونَ : بەناچاری دان بەدەسەلاتی خوادا دەنین و
دەلین : پەروردگار! تۆ ئەم سزاو ئازارەمان لەکۆل بەکرەوہ ، بیگومان ئیمە
باوەردارین !!
13. أَلَيْسَ لَهُمُ الذِّكْرَى وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ : (تازە بەسەرچوو !! کەى
بیداربوونەوہ و ئیمان ھینانی ناچاری سوودی ھەیە بۆیان) ، چۆن و لەکوئ
ئامۆژگاری وەردەگرن ، لەکاتیکدا پیغەمبەریکی ئاشکرایان بۆ رەوانە کرابوو .
14. ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلِّمٌ مِّثْلُ نَحْنٍ : پاشان پشتیان تیکرد و وتیان : فیرکراویکی
شیتە !!
15. إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا إِنَّكُمْ عَائِدُونَ : ئیمە چاک دەتانناسین ، ھەر کەمیک
سزاو ئازارتان لى دوور بخەینەوہ ، بیگومان دەچنەوہ دۆخی جارن .
16. يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَى إِنَّا مُنتَقِمُونَ : رۆژیک دیت ھەلمەتی گەرەمی خۆمان
بۆ تاوانباران دەبەین و ئیمە بەدەنیایبەوہ تۆلەسینەرین لە ستەمکاران .
17. وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ كَرِيمٌ : سویند بە خوا بەراستی ئیمە
پیش ئەمان قەوم و ھۆزی فیرعەونمان تاقیکردەوہ ، پیغەمبەریکی بەرپرز و
مبەرەبانیان بۆ ھات .
18. أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنَّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ : بە فیرعەون و دارودەستەکەى ووت :
کە بەندەکانی خوا بە من بسپیرن ، چونکە بەراستی من پیغەمبەریکی ئەمین و
دلسۆزم بۆ ھەمووتان .
19. وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُم بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ : خۆشتان بە گەرە دامەنین لە
بەرامبەر خۆی بەرزو بەدەسەلاتەوہ ، بیگومان من بەلگە و نیشانەى گرنگ و بەھیز
و ئاشکرام ھیناوە بۆتان .
20. وَإِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ : من پەنا دەگرم بە پەروردگاری خۆم ، کە
پەروردگاری ئیوہشە لەوہی کە بەردبارانم بەکن .
21. وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاَعْتَرِلُونِ : خۆ ئەگەر ھەر باوەرم پى ناکەن وازم لى بەھینن و

- کارتان به منوه نه بیټ .
22. فَدَعَا رَبَّهُ أَنْ هُوَلَاءَ قَوْمٌ مُّجْرِمُونَ : به هوی ئه وهی که وازیان لی نه هیئا ، هاناو هاواری بردووه بو په روهردگاری : په روهردگارا ، به راستی ئه مانه کومه لیکی تاوانبارن .
23. فَأَسْرِبِعَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ مُّتَّبِعُونَ : ئه وسائتر خوا فه رمانی بو نارد که شهو رهوی بکه به به بنده کانم و شار چول بکن ، بیگومان ئه وانه به دواتاندا دین .
24. وَاتْرُكُ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُّغْرَقُونَ : جاکه خوت و ئیمانداران له ده ریا په رینه وه ده ریا به جی بهیله به وانا کراوی چونکه به راستی ئه وانه سوپایه کی خنکینراون تیایدا
25. كَمْ تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ : ئه وانه چه نده ها باخ و باخات و کانیایو سازگاری زوریان به جیهیشت
26. وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ : چه نده ها کیلگه و بیستان و جیگه و ریگه ی خوشیان له دوا به جیما
27. وَنَعْمَةً كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ : جو ره ها نازو نیعمه تی تریش که ژیانیان به خوشی تیایدا ده برده سهر
28. كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخِرِينَ : ئا به و شیوه یه له وانمان سه نده وه و کرمانه میراتی خه لکانیکی تر
29. فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ : جا نه ئاسمان بو یان گریا و نه زه ویش ، ساته وه ختیکیش موله تیان نه درا
30. وَلَقَدْ نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ : پاشان ئیمه ئه وه ی ئیسرائیلمان له سزای چه وسینه ره وه ی فیرعه ون رزگار کرد ...
31. مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ كَانَ عَلِيًّا مِّنَ الْمُسْرِفِينَ : به لی ، له ده ست فیرعه ون که زور خوی به گه وره ده زانی و به ته واوی له سنوور درچوو بوو
32. وَلَقَدْ اخْتَرْنَاَهُمْ عَلَىٰ عِلْمٍ عَلَىٰ الْعَالَمِينَ : ئیمه ئه وه کاته ئه وه ی ئیسرائیلمان هه لبژارد له رووی ئاگایی و زانیاریه وه و ریژی ئه وانماندا به سهر هه موو خه لکی ئه وه سه رده مه دا
33. وَآتَيْنَاهُمْ مِّنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُّبِينٌ : ئیمه به لگه و نیشانه ی زورمان پیبه خشین و به جو ره ها شیوه ی ئاشکراو روون تاقیمانکرده وه .
34. إِنَّ هُوَلَاءَ لَيَقُولُونَ : به راستی ئه وانه (بت په رستان) ده لین :

35. **إِنَّ هِيَ إِلَّا مَوْتُنَا الْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُشْرِرِينَ** : ژيانمان تهنه يهك جاره و زيندوو ناکريينه وه .

36. **فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ** : نه گهر زيندوو بوونه وه حه قيقه ته ، باو و

باپيرانمان كه مردوون بيانهيينه وه نه گهر ئيوه راست دهكهن !!؟

37. **أَهُمْ خَيْرٌ أَمْ قَوْمٌ تُبِعَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ** : ئايا نه مانه

چاكرتن يان قه ومى - تبع - (كه قه وميكي دهسه لاتدار بوون له پيش ئيسلامدا ،

قوره پيش دهنگوباسى نازايه تيانى بيستبوو) ، ههروه ها نه وانهى پيشيان ، ئيمه

هه موانيانمان له ناوبرد ، به راستى هه رهه موويان تاوانبار بوون .

38. **وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ** : خو ئيمه ئاسمانه كان و زهوى و

نهو شتانهى نيوانيانمان به گالته و بى هووده دروست نه كردوو .

39. **مَا خَلَقْنَاهُمْ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ** : (به لكو هه مووى) له سه ر

بنچينهى حهق و راستى نه بيت دروستمان نه كردوون ، به لام زوره يان له م راستيه

نازانن .

40. **إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ** : بيگومان دواروژ كه روژى جياكردنه وه يه ،

وادهى هه مووانيانه سه رجه م .

41. **يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلَىٰ عَنْ مَوْلَىٰ شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ** : روژيکه هيج گه وره يهك فرياي

بچوكى خوئى ناكه ويئ و هيچيشيان پشنگيرى ناکرين له لايه ن كه سيكه وه .

42. **إِلَّا مَنْ رَحِمَ اللَّهُ إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ** : مه گهر كه سيك به زه يى خوا گرتبيئيه وه

به راستى تهنه نهو خوايه بالاده ست و ميهره بانه .

43. **إِنَّ شَجَرَةَ الزُّقُومِ** : به راستى دره ختى ژه قنه بووت (دره ختيكه له ناخى دوزه خدا

، له ناو ئاگر دا ، خواى به دهسه لات روواندوو يه تى و لق و په لکه كانى به ناويدا بلاو

بوته وه) .

44. **طَعَامُ الْأَثِيمِ** : به رو بوومه كه ي خوراكى تاوانبارانه .

45. **كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ** : ههروهك كانزاي تاواه له ناو ورك و ريخوله كاندا

دهكوليت .

46. **كَغَلِيِّ الْحَمِيمِ** : وهك كولانى ناوى يه كجار گهر م .

47. **خُذُوهُ فَاعْتَلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ** : فه رمان ده دريت : نهو تاوانباره بگرن و

به رزى بکه نه وه به سه ر ناوه راستى دوزه خداو به رى بده نه وه .

48. **ثُمَّ صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ** : له وه ودوا ئاگرو ناوى زور له كول بکه ن

بەسەرىدا .

49. دُقْ إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ : ئەوسا پيى دەوترىت : دە بچيژە بيگومان تۆ زۆر خۆت بەشت دەزانی و خۆت زۆر بەماقوول دەخستە بەرچاۋ .
50. إِنَّ هَذَا مَا كُنْتُمْ بِهِ تَمْتَرُونَ : بەراستی ئا ئەمە ئەو دۆزەخەيە كاتى خۆى گومانتان لىي ھەبوو ، موجادەلەتان لەسەرى دەکرد .
51. إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ : (لەولاشەووە لە بەھەشتدا لە سايەى ميھربانى پەروردگاردا) : بەراستی ئەوانەى كە پارىزكارو ديندارن ، لە جيگە و شويىيكي زۆر ئارامدا ژيان دەبەنە سەر .
52. فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ : لە باخچەو باخەكانى بەھەشتدا ، لە پال كارىز و كانى و تاڤگەكانىدا دەژين (ھەميشە لە سەيران و خۆشيدان) .
53. يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَابِلِينَ : دەپوشن لە ئاوريشمى تەنك و ئەستور ، لەو كاتەدا ، خۆشەويستيان بەرامبەر يەك دادەنیشن و (بەرووى خۆشەووە بۆ يەكتر دەپوانن و گفتوگۆى خۆش و بەتام دەكەن) .
54. كَذَلِكَ وَزَوَّجْنَاهُمْ بِحُورٍ عِينٍ : ھەرۆھەا خۆرى چاۋ گەش و گولئەندامان كەردووە بە ھاوسەريان .
55. يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ فَاكِهَةٍ آمِنِينَ : بانگ دەكەن تيايدا بۆ ھەموو جۆرە ميۋەيەك ، بى ئەوھى بترسن لە تەواۋ بوون و ، نەخۆش كەوتن و لەبەرچاۋ كەوتن .
56. لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ : لە ھەمووى خۆشتر ئەوھى كە ھەرگيز تاللى مردن ناچيژن تيايدا جيگە لەو مردنەى يەكەمجار و پەروردگاريان لە سزاي دۆزەخيش بە دوورى گرتوون و پاراستوونى .
57. فَضَلًا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ : جا ئەمە ريز و فەزليكي تايبەتية لەلايەن پەروردگارى تۆۋە ئەى پيغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) ، ئەى ئيماندار ، بەراستى تەنھا ئەوھى سەركەوتنى گەورە و بى سنوور .
58. فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ : ئەى پيغەمبەر (صلى الله عليه وسلم) ، كەواتە بۆيە بەزمانى تۆ ئەم قورئانەمان بەروونى و ئاسانى رەوانەكەردووە ، بۆ ئەوھى يادەوھى و ئامۆزگارى ۋەربگرن و دابچلەكين .
59. فَارْتَقِبْ إِنَّهُمْ مُّرْتَقِبُونَ : كەواتە تۆ ئيتەر چاۋەريي پيش ھاتنى بەلینەكانى ئيمە بكە لە دنيا و قيامەتدا ، چونكە بيگومان ئەوانيش چاۋەريين .